

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/220/2021
Identifikačné číslo spisu:	5709204157
Dátum vydania rozhodnutia:	28.02.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Brňák
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:5709204157.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne STAVDOM s. r. o., so sídlom Rakovo 33, Pribovce, IČO: 36 849 863, zastúpenej advokátskou kanceláriou AK JUDr. Repáň a partneri, s.r.o., so sídlom v Martine, M. R. Štefánika 25, proti žalovaným 1/ Ing. S. Y. a 2/ Mgr. D. Y., bývajúcim v Y. nad U. XXX, zastúpených advokátskou kanceláriou JANÍČEK LEGAL s. r. o., so sídlom v Bratislave, Kominárska 2, 4, o zaplatenie 21 888,05 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 10C/201/2009, o dovolaní žalovaných 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 24. novembra 2020 sp. zn. 5Co/54/2020, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Martin (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvostupňový súd“) rozsudkom zo 6. novembra 2019 č. k. 10C/201/2009-770 uložil žalovaným 1/ a 2/ (ďalej spolu len „žalovaní“) povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni sumu 11 758,19 € spolu s bližšie určeným úrokom z omeškania (výrok I.), vo zvyšku uplatneného nároku žalobu zamietol (výrok II.), žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov konania (výrok III.), žalobkyni uložil povinnosť nahradiť trovy konania štátu v rozsahu 46 % celkových trov konania štátu (výrok IV.), žalovaným uložil povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť štátu trovy konania v rozsahu 54 % celkových trov konania štátu (výrok V.) s tým, že o výške trov konania štátu rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (výrok VI.).

1.1. Žalobkyňa sa proti žalovaným domáhala zaplatenia sumy 21.888,05 € s príslušenstvom titulom ústne uzavretej zmluvy o dielo, predmetom ktorej bolo zhotovenie základovej časti budúceho rodinného domu žalovaných vrátane suterénu. Prvostupňový súd mal za preukázané, že žalovaní za stavebné práce zaplatili zálohovo žalobkyni celkovo sumu 750.000,-Sk (24.895,44 €), pričom medzi stranami nebolo sporné, že k dohode o cene vykonaných prác žalobkyňou do decembra 2008 nedošlo. Preto súd postupoval v zmysle ustanovenia § 634 ods. 1 OZ a primeranú cenu vyhotoveného diela (stavby) určil

na základe znaleckého dokazovania o rozsahu vykonaných prác a ich cene v sume 37.972,69 €, ktorá hodnota bola znížená o sumu 918,01 € súvisiacu s vadami vykonaných prác. Po odpočítaní sumy 24.895,44 €, ktorú žalovaní už žalobkyni uhradili, tak k úhrade zostalo 12.159,24 €.

1.2. Žalovaní si voči žalobkyni uplatnili započítaciu námičku vo výške 13.396 €, ktorá predstavovala nárok žalovaných na náhradu škody, ktorá im vznikla tým, že v takomto rozsahu museli vynaložiť náklady na spevnenie základov rodinného domu, nakoľko žalobkyňa vybudovala základy nielen v rozpore s projektovou dokumentáciou, ale súčasne ako osoba odborne zdatná, neupozornila - pri dohode strán o zmene drevostavby na stavbu murovanú - žalovaných na tú skutočnosť, že projektované základy nemusia vyhovovať pre zaťaženie murovanou stavbou. V tomto ohľade žalovaní poukazovali na znalecký posudok Ing. W., ktorý konštatoval tak nesprávne vypracovaný projekt pre stavebné povolenie, ako aj samotných vadných prác žalobkyne pri vyhotovení základov. Podľa prvostupňového súdu však žalovaní v súvislosti s preukazovaním nároku na náhradu škody nenavrhli súdu žiadne ďalšie dokazovanie mimo predloženia faktúr a súpisu stavebných prác, ktoré boli ich prílohou, zo strany U. H. Ako oprávnené preto súd vyhodnotil (iba) zemné práce v celkovom náklade 401,05 €, ktoré spočívali v odkopaní pôvodných základov. Podľa presvedčenia súdu tieto náklady by určite žalovaní vynaložiť nemuseli, teda nemuseli by odkopávať urobené základy, ak by boli urobené kvalitne a bez väd tak, aby zodpovedali potrebám záťaže vyvolanej murovanou stavbou. U ostatných prác a materiálu súd nevedel vyhodnotiť vzhľadom na nedostatok dôkazných návrhov zo strany žalovanej, ktoré náklady alebo materiály by bolo aj tak nutné vynaložiť na bezvadné pevnejšie základy zodpovedajúce želanej záťaži murovanej stavby.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne i žalovaných rozsudkom z 24. novembra 2020 sp. zn. 5Co/54/2020 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

2.1. Uviedol, že sa plne stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie, právnym posúdením veci, ako aj zdôvodnením rozsudku a v zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP na tento poukázal. Odvolatelia k veci samotnej neuviedli žiadne relevantné skutočnosti, s ktorými by sa súd prvej inštancie nevysporiadal a ktoré by boli spôsobilé inak vyhodnotiť skutkový stav a následne prijať právne závery. Preto napadnutý prvostupňový rozsudok potvrdil ako vecne správny.

2.2. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia odvolací súd následne rekapituloval zistený skutkový stav, t.j. okolnosti uzavretia zmluvy o dielo v ústnej forme v auguste 2008, „predmetom ktorej bolo zhotovenie základovej časti budúceho rodinného domu žalovaných vrátane suterénu, pričom cena tohto diela medzi stranami sporu nesporne dohodnutá nebola. Rokovania strán smerovali k prípadnej dohode o zväčšení rozsahu diela aj na dobudovanie murovanej stavby nad základmi a suterénovou časťou rodinného domu a podkladom k týmto rokovaniam bola cenová ponuka spracovaná žalobcom zo dňa 11.8.2008 ... Po rokovaníach a na základe návrhu žalobcu došlo medzi stranami sporu k dohode, že stavba rodinného domu bude uskutočnená nie ako drevodom (pôvodný návrh), ale ako murovaný dom ... Ani odvolaciu súdu nebolo preukázané, že by žalovaní boli akceptovali cenovú ponuku žalobcu zo dňa 11.8.2008, v ktorej sa už uvažovalo s výstavbou rodinného domu ako domu murovaného. Vzhľadom na nezhody medzi stranami sporu v priebehu výstavby, ktorá začala koncom leta roku 2008, žalobca opustil stavbu v decembri 2008, pričom ju zrealizoval do štádia, ktoré zachytáva znalecký posudok vypracovaný Ing. C. č. XX/XXXX. Strany sporu sa pri ústnych rokovaníach za účasti ďalších svedkov G. a H. dohodli na ukončení spolupráce v januári 2009. Podľa výpovede žalovaných sa strany mali dohodnúť, že nebudú voči sebe uplatňovať nároky. Táto skutočnosť bola potvrdená tým, že až pri miestnej ohliadke, uskutočnenej znalcom Ing. D. opísali vady diela, uskutočneného žalobcom, avšak neuplatňovali v súvislosti s nimi nárok na zľavu z ceny diela, ale voči žalobcovi uplatnili nárok na náhradu škody, ktorá im mala vzniknúť nákladmi na spevnenie základov, ktoré žalobca počas svojho pôsobenia od augusta do decembra 2008 na stavbe uskutočnil ... V dôsledku nezhôd sporových strán pri vykonaní diela žalobca žalovaným odovzdal stavbu v štádiu rozostavanosti, ... za čo žalobcovi ako zhotoviteľovi v zmysle § 634 ods. 1 Občianskeho zákonníka prináleží zaplatiť primeranú cenu.“ (body 13 až 15 a 17 odôvodnenia odvolacieho rozhodnutia).

2.3. V ďalšom odvolací súd pri stanovení primeranej ceny poukázal na znalecké posudky Ing. N. C. a Ing. I. D. a reagoval aj na znalecký posudok Ing. W. (body 17 až 21 odôvodnenia odvolacieho rozhodnutia). Závery znalca Ing. D. považoval za správne a nad ich rámec považoval za oprávnené aj náklady žalobkyne, ktoré mala v súvislosti so zhotovením nádrže na vodu a náklady na spevnenie

prístupovej komunikácie. V súvislosti so znaleckým posudkom Ing. W. a ním zistenými vadami odvolací súd uviedol, že žalovaní konštatovali, že tieto vady museli odstrániť pri vynaložení nákladov vo výške 13.396 €, ktoré zaplatili stavebnej firme Kovostpol U. H. a poukázal na to, že prvostupňový súd „vyhodnotil zemné práce v celkovom náklade 337,02 Eur bez DPH, ktoré spočívali v odkopaní pôvodných základov. U ostatných prác a materiálu súd nevedel vyhodnotiť vzhľadom na nedostatok dôkazných návrhov zo strany žalovanej, ktoré náklady, alebo materiály by bolo aj tak nutné vynaložiť na bezvadné pevnejšie základy zodpovedajúce želanej záťaži murovanej stavby. S 19% DPH náklady v sume 337,02 Eur predstavujú sumu 401,05 Eur a len túto sumu ako dôvodnú titulom nároku na náhradu škody súd započítal proti pohľadávke žalobcu na zaplatenie sumy 12.159,24 Eur, ktorá bola uplatňovaná zo strany žalobcu titulom primeranej ceny za dielo. Rozdiel potom predstavuje sumu 11.758,19 Eur a k zaplateniu tejto sumy súd žalovaných spoločne a nerozdielne zaviazal. S uvedeným sa odvolací súd stotožňuje v celom rozsahu.“

2.4. Vzhľadom na to, že úspech resp. neúspech v odvolacom konaní bol na oboch stranách rovnaký, odvolací súd rozhodol, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podali žalovaní dovolanie podľa § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. a/ a/alebo b/ CSP. Navrhli (i) odložiť vykonateľnosť napadnutého odvolacieho rozhodnutia, čo v podstatnom odôvodnili tým že žalobkyňa nemá od roku 2019 žiadne tržby, a teda nevykonáva žiadnu podnikateľskú činnosť. Jej krátkodobé záväzky sú vo výške 32 397 €; výsledok jeho hospodárenia z minulých rokov zodpovedá sume 33 281 €. V prípade úspechu v spore by sa žalovaní nemali z čoho uspokojiť, keďže žalobkyňa nemá žiadny majetok. Na druhej strane, žalovaní sú fyzické osoby, ktoré riadne podnikajú a vykonávajú podnikateľskú činnosť, v dôsledku čoho sa žalobca môže svojho nároku domôcť aj po prípadnom neúspechu žalovaných v dovolaní. Žalovaní zastávali názor, že ujma hroziaca im v prípade neodloženia vykonateľnosti napadnutého rozsudku odvolacieho súdu prevyšuje do úvahy prichádzajúcu ujmu žalobcu, keďže vzhľadom na majetok a zázemie žalobcu reálne hrozí, že rozhodovanie dovolacieho súdu sa po úhrade sumy uloženej rozsudkom súdu prvej inštancie stane konaním o akademickej otázke a nie uplatňovaním spravodlivosti v reálnom živote a (ii) zrušiť napadnuté odvolacie rozhodnutie a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

3.1. V súvislosti s dovolaním podľa § 420 písm. f/ CSP namietali, že odvolací súd (i) sa nezaoberal viacerými ich odvolacími námietkami, (ii) nedostatočne odôvodnil svoje rozhodnutie, ktoré je nepreskúmateľné a arbitrárne, a to predovšetkým vo vzťahu k nimi uplatnenej započítacej námietke vo výške 13.396 €, ako aj vo vzťahu k nesprávnemu právnomu posúdeniu otázky výšky škody. Uvedené námietky žalovaní uviedli aj v rámci podaného dovolania, pričom odvolací súd v tomto nerešpektoval ustanovenie § 387 ods. 3 CSP.

3.2. Žalovaní podali dovolanie aj podľa § 421 ods. 1 písm. a/ a/alebo b/ CSP. Podľa dovolateľov nižšie súdy v danej veci nesprávne právne posúdili otázku, ako posudzovať rozsah náhrady škody spôsobenej porušením povinností zhotoviteľa diela. Odvolací (i prvostupňový) súd túto otázku vyriešil tak, že za rozsah náhrady škody spôsobenej porušením povinností zhotoviteľa diela považoval rozdiel medzi hodnotou veci bez väd a hodnotou veci s vadami. Podľa názoru dovolateľov rozsahom škody objednávateľa diela vyvolanej porušením povinností zhotoviteľa diela je skutočná škoda, ktorá spočívala v nákladoch objednávateľa diela vynaložených na odstránenie škodlivého následku vyvolaného porušením právnej povinnosti objednávateľa. V tomto ohľade poukázali dovolatelia na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. PL. ÚS 10/2016. V prípade ak označený odklon neobstojí, potom je daný dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

4. Žalobkyňa sa k dovolaniu žalovaných nevyjadrila.

5. V zmysle ustanovenia § 444 ods. 1 CSP dovolací súd môže na návrh odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa. Najvyšší súd uznesením z 29. septembra 2021 odložil vykonateľnosť oboch rozhodnutí nižších súdov zistiť, že v prejednávanej veci existujú dôvody hodné osobitného zreteľa pre vyhovieť predmetnému procesnému návrhu (bod 3).

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“), ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, zastúpená

v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

7. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

Dovolanie podľa § 420 písm. f/ CSP

8. Žalovaní v súvislosti s dovolaním podľa § 420 písm. f/ CSP namietali, že sa odvolací súd nezaoberal ich odvolacími námietkami, že nedostatočne odôvodnil svoje rozhodnutie, ktoré je nepreskúmateľné a arbitrárne, a to predovšetkým vo vzťahu k ním uplatnenej započítacej námietke, ako aj vo vzťahu k nesprávnemu právnemu posúdeniu otázky výšky škody (bod 3.1.).

9. Podľa § 420 písm. f/ CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9.1. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9.2. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1Cdo/42/2017, 2Cdo/20/2017, 3Cdo/41/2017, 4Cdo/131/2017, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/73/2017). Dovolací súd preto skúmal opodstatnenosť argumentácie žalobkyne, že v konaní došlo k ňou tvrdeným vadám zmätočnosti.

10. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

11. Najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá so všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj so špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo, aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva

na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP.

12. V zmysle vyššie uvedeného rovnako tak v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu.

12.1. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

12.2. Z ustanovenia § 387 ods. 3 CSP vyplýva, že odvolací súd sa v odôvodnení rozhodnutia musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi v odôvodnení rozhodnutia nevysporiadal súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

12.3. Podľa § 393 ods. 2 CSP, v odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uvedie stručný obsah napadnutého rozhodnutia, podstatné zhrnutie skutkových tvrdení a právnych argumentov strán v odvolacom konaní, prípadne ďalších subjektov, ktoré dôkazy v odvolacom konaní vykonal a ako ich vyhodnotil, zistený skutkový stav a právne posúdenie veci, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax; ustanovenia § 387 ods. 2 a 3 tým nie sú dotknuté. Odôvodnenie rozhodnutia senátu obsahuje aj pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté.

13. Najvyšší súd uvádza, že odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu nedáva podklad pre tvrdenie dovolateľov, že odvolací súd sa vo vzťahu k nim uplatnenej započítacej námietke, ako aj vo vzťahu k nesprávnemu právnemu posúdeniu otázky výšky škody dostatočne nezaoberal ich podstatnými odvolacími námietkami, že nedostatočne odôvodnil svoje rozhodnutie, ktoré je preto nepreskúmateľné a arbitrárne (body 3.1. a 8).

13.1. Dovolaním napádaný odvolací rozsudok totiž uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská strán sporu k prerokúvanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania i právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. V tomto ohľade predovšetkým súd prvého stupňa podrobným spôsobom uviedol zistený skutkový stav, vykonané dôkazy v konaní, ktoré následne vyhodnotil so stanoveným právnym záverom. Ak potom odvolací súd skonštatoval správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia a uviedol v konaní zistené skutočnosti, majúce význam pre rozhodnutie, konal tak v súlade s už citovaným ustanovením § 387 ods. 2 CSP.

13.2. V rozsahu žalovanými uvedených dovolacích dôvodov, ktorých jadrom bolo nesprávne právne posúdenie uplatnenej započítacej námietky žalovaných a otázky výšky škody (body 3.1 a 8) nižšie súdy v podstatnom vychádzali z nie celkom štandardného skutkového a právneho stavu, ktorý v okolnostiach danej veci spočíval v tom, že posudzovaná zmluva o dielo neexistovala v písomnej forme, ale vznikla v ústnej forme, pričom cena tohto diela medzi stranami sporu nesporne dohodnutá nebola. Navyše táto zmluva sa týkala pôvodne stavby drevodomu (takýto projekt predložili žalovaní žalobkyni, pozn.) a až v priebehu realizácie stavby obe sporové strany menili pôvodné zadanie (z drevodomu na murovaný dom). V tomto štádiu síce bola žalobkyňou spracovaná cenová ponuka, ale ani v konaní pred súdom nebola preukázaná jej akceptácia žalovanou stranou, takže celková cena za murovaný dom, ale ani za tú časť stavby, ktorú žalobca pred opustením stavby zrealizoval, medzi stranami sporu podľa zistení súdov dohodnutá nebola. Po vykonaní rozsiahleho dokazovania (predovšetkým sporovými stranami, svedkami, opakovanými znaleckými posudkami a vyjadreniami a listinnými dôkazmi) súdy ustálili celkovú výšku žalovanými uhradených záloh (750.000,-Sk), ako aj cenu diela v štádiu ukončenia spolupráce oboch sporových strán (§ 634 ods. 1 OZ). V tomto ohľade vychádzali nižšie súdy predovšetkým zo znaleckého posudku Ing. D., ktorého závery považovali za správne a s ktorými závermi boli konfrontované aj ďalšie znalecké, či odborné vyjadrenia. Išlo predovšetkým o znalecký posudok Ing. C., Ing. W., znaleckej organizácie Cenekon, s.r.o. a statický posudok Ing. D.. Pre účely tohto dovolacieho konania však mala podstatný vplyv predovšetkým započítacia námietka žalovanej strany vo výške 13.396 €, ktorú námietku žalovaní uplatnili v konaní pred súdom proti žalobnému nároku. Uvedenú sumu žalovaní uhradili ďalšej firme, ktorá dom dostavala a podľa žalovaných predstavovala

predovšetkým náklady na spevnenie základov domu, nakoľko žalobkyňa základy vykonala nie v požadovanom rozsahu a kvalite. Na tomto mieste považuje dovolací súd za dôležité uviesť, že žalovaní žiadali o započítanie uvedenej sumy nie titulom uplatnenia práva zo zodpovednosti za vady diela, ale jednoznačne a výlučne (iba) titulom náhrady škody. V tejto súvislosti súdy po odcitovaní ustanovení § 510 a 420 OZ uviedli, že pri preukazovaní tohto nároku na náhradu škody žalovaní nenavrhli súdu žiadne ďalšie dokazovanie mimo predloženia faktúr a súpisu stavebných prác zo strany U. H., z ktorých však nebolo zrejmé, ktoré práce boli vynaložené práve v súvislosti s odstraňovaním škodlivých následkov vyvolaných v príčinnej súvislosti s existujúcimi vadami základových konštrukcií vyhotovených žalobkyňou. Z uvedených žalovanými predložených podkladov súd akceptoval (iba) sumu 401,05 €, ktoré práce spočívali v odkopaní pôvodných základov a ktorú sumu súd započítal proti pohľadávke žalobkyne. Podľa presvedčenia súdu tieto náklady by určite žalovaní vynaložiť nemuseli, teda nemuseli by odkopávať urobené základy, ak by boli urobené kvalitne a bez väd tak, aby zodpovedali potrebám záťaže vyvolanej murovanou stavbou. U ostatných prác a materiálu súd nevedel vyhodnotiť vzhľadom na nedostatok dôkazných návrhov zo strany žalovanej, ktoré náklady, alebo materiály by bolo aj tak nutné vynaložiť na bezvadné pevnejšie základy zodpovedajúce želanej záťaži murovanej stavby (body 71 a 72 odôvodnenia prvostupňového rozhodnutia a body 21 a 22 odôvodnenia odvolacieho rozhodnutia).

13.3. Myšlienkový postup odvolacieho (prvostupňového) súdu bol preto v odôvodnení rozhodnutia dostatočne vysvetlený; odvolací súd odôvodnil potvrdzujúci výrok svojho rozhodnutia spôsobom zodpovedajúcim zákonu. Dovolatelia preto nedôvodne argumentovali, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné resp. nedostatočne odôvodnené. Nosné dôvody napadnutých súdnych rozhodnutí na základe zisteného a vyhodnoteného skutkového stavu (§ 442 CSP) už na prvý pohľad neboli celkom zjavne neodôvodnené resp. arbitrárne. Za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv sporovej strany, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a/ a/alebo b/ CSP

14. Žalovaní podali dovolanie aj podľa § 421 ods. 1 písm. a/ a/alebo b/ CSP. Podľa dovolateľov nižšie súdy v danej veci nesprávne právne posúdili otázku, ako posudzovať rozsah náhrady škody spôsobenej porušením povinností zhotoviteľa diela. Podľa názoru dovolateľov rozsahom škody objednávateľa diela vyvolanej porušením povinností zhotoviteľa diela je skutočná škoda, ktorá spočívala v nákladoch objednávateľa diela vynaložených na odstránenie škodlivého následku vyvolaného porušením právnej povinnosti objednávateľa. V tomto ohľade poukázali dovolatelia na rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 10/2016. V prípade ak označený odklon neobstojí, potom je daný dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP (bod 3.2.). Namietané nesprávne právne posúdenie veci v danej veci neobstojí, pretože na jej riešení odvolací súd nezaložil svoje rozhodnutie.

15. Podľa § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu (písm. a/) resp. ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená (písm. b/).

15.1. Relevantnou podľa § 421 ods. 1 CSP je právna (nie skutková) otázka, na ktorej spočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu. Musí ísť pritom o takú právnu otázku, ktorá bola podľa názoru dovolateľa odvolacím súdom vyriešená nesprávne (porovnaj § 432 ods. 1 CSP) a pri ktorej - s prihliadnutím na individuálne okolnosti veci (prípadu) - zároveň platí, že ak by bola vyriešená správne, súdy by nevyhnutne rozhodli inak, pre dovolateľa priaznivejším spôsobom.

15.2. Právnym posúdením veci je aplikácia práva na zistený skutkový stav. Je to činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (questio iuris). Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (questio facti), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

16. Dovolací súd vychádzajúc zo žalovanými formulovanej otázky (body 3.2. a 14) dospel k záveru, že táto nekorešponduje s právnou otázkou, od vyriešenia ktorej záviselo dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu. V posudzovanom prípade odvolací súd považoval rozsudok súdu prvej inštancie za vecne správny, z dôvodu ktorého ho aj potvrdil. Nosné dôvody, na základe ktorých bola nižšími súdmi posúdená započítacia námietka žalovaných (práve ktorá bola v dovolaní v hre, pozn.) spočívali v tom, že žalovaní pri ich dôkaznej povinnosti nepreukázali nad sumu 401,05 € všetky zákonné náležitosti na základe ktorých sa možno náhrady škody úspešne dovolať. Podľa názoru súdov predloženie (iba) faktúr a súpisov stavebných prác zo strany U. H. nebolo dostatočné pre preukázanie škody (jej výšky), pretože z týchto podkladov nebolo zrejmé, ktoré práce boli vynaložené práve v súvislosti s odstraňovaním škodlivých následkov vyvolaných v príčinnej súvislosti s existujúcimi vadami základových konštrukcií vyhotovených žalobkyňou. V tomto ohľade žalovaní ani nenavrhlí ďalšie dokazovanie. Podľa názoru dovolacieho súdu bolo mimo akúkoľvek pochybnosť, že žalovanými namietané dôvody nesprávneho právneho posúdenia veci (posudzovanie rozsahu náhrady škody spôsobenej porušením povinností zhotoviteľa diela) nemajú žiadnu relevantnú súvislosť s vyššie uvedenými nosnými dôvodmi, na základe ktorých nebola zo strany súdov akceptovaná započítacia námietka žalovaných nad sumu 401,05 €. Inak povedané v dovolaní žalovanými namietané právne posúdenie týkajúce sa vyriešenia nimi vymedzenej právnej otázky, by mohlo mať znaky relevantné v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ resp. b/ CSP iba vtedy, ak by výsledok riešenia tejto otázky (jej posúdenia a vyhodnotenia) predstavoval jediný a výlučný dôvod, pre ktorý bolo v spore rozhodnuté o ich započítacej námietke v ich neprospech.

16.1. V neposlednom rade dovolací súd dodáva, že nález ústavného súdu z 10. októbra 2018 sp. zn. PL. US 10/2016, na ktorý sa dovolatelia odvolávali, jednak nevyriešil otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a jednak sa týkalo skutkovo inej situácie.

17. So zreteľom na uvedené dospel dovolací súd k záveru, že v dovolaní absentuje také vymedzenie právnej otázky, od vyriešenia, ktorej reálne záviselo dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu; v dôsledku čoho prípustnosť jej dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ resp. b/ CSP nevyplyva.

18. Dovolací súd odmietne dovolanie, ak a/ bolo podané oneskorene, b/ bolo podané neoprávnenou osobou, c/ smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, d/ nemá náležitosti podľa § 428, e/ neboli splnené podmienky podľa § 429 alebo f/ nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435 CSP.

19. Najvyšší súd vzhľadom na vyššie uvedené odmietol dovolanie žalovaných podľa § 447 písm. c/ CSP (dovolanie podľa § 420 písm. f/ CSP), a vo zvyšku podľa § 447 písm. f/ CSP (dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a/ alebo b/ CSP).

20. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

21. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.